

การเปิดรับวัฒนธรรมข้ามชาติกับภาวะจริยธรรมของเยาวชนไทย ในยุคการสื่อสารไร้พรมแดน

Cross - cultural Receiving of Thai Youth and Thai Youth Ethics States in Context of Borderless Communications

กิตติภูมิ วิเศษศักดิ์¹⁾

Kittiphoom Visessak¹⁾

Abstract

This research aims to study the relationships between cross - cultural receiving of Thai youth and Thai youth ethics states, analyses impacts of cross cultural receiving on Thai youth ethics problems including to consider the ways to solve these problems in context of borderless communications.

Data collection using stratification random sampling method and 1,649 youth from 7 provinces in 4 regions including Bangkok being collected. The study used factors analysis technics and multi variate analysis to considers impacts of cross cultural receiving(through multi medias), social disembedded, modernization, consumerism, and child rearing practices on Thai youth ethics.

The findings of this study were:

- 1) Television and radio dependency , effective person , and hi-tech communication factors,which were some factors of modernization, were positive influence on supportiveness.
- 2) Love and support rearing practice had positive impact to appreciate and sincere, supportiveness , and moderate Factors.
- 3) Pop music, European soccer programs had negative relation on mediation on learn /work,and supportiveness respectively.
- 4) Social norms disembedded factors had negative influence on every factors of youth ethics in this study.

This study suggested that:-

- 1) Parents and related organizations had to aware the negative impact of social norm disembedded on youth ethics conditions, especially the generous mind factor which being effected by several independing variables.
- 2) Consult and Inform youth to concern negative influences of Cross cultural factors , those are European soccer and pop music on moderate factor and supportiveness factor.
- 3) Bearing love and support child rearing practice to insist negative social disembedded on youth ethics especially on supportiveness , and also take care rearing practice.
- 4) Return to religious was the crucial solution to protest negative impact of globalization including cross culture - the world need "Promvihansi", according to Sulug Sivaragsa.

1) นักวิจัยชำนาญการ ระดับ 8 สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Researcher, Human Resource Institute, Thammasat university

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการเปิดรับวัฒนธรรมข้ามชาติกับภาวะทางจริยธรรมของเยาวชนไทย และเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดรับวัฒนธรรมข้ามชาติที่มีต่อภาวะ หรือปัญหาทางจริยธรรมเยาวชนไทย รวมถึงวิเคราะห์ถึงแนวทางต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเปิดรับวัฒนธรรมข้ามชาติ และปัญหาจริยธรรมของเยาวชนไทยในปัจจุบัน ที่การสื่อสารเป็นไปอย่างไร้พรมแดน ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเก็บจากตัวอย่างเยาวชนจาก 7 จังหวัดใน 4 ภูมิภาค รวมทั้งกรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างจากช่วงชั้นจำนวนรวม 1,649 คน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบวัฒนธรรมข้ามชาติในเรื่องเพลงป๊อป และองค์ประกอบรายการฟุตบอลสโมสรยุโรป มีอิทธิพลเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญต่อองค์ประกอบการยึดถือทางสายกลางในการเรียนหรือการทำงาน และองค์ประกอบความช่วยเหลือเกื้อกูลตามลำดับ ส่วนตัวแปรอิสระอื่น ๆ ที่มีนัยเชิงวัฒนธรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะองค์ประกอบ การถอดถอยของบรรทัดฐานทางสังคม มีความสัมพันธ์เชิงลบกับองค์ประกอบจริยธรรมทั้ง 4 องค์ประกอบ (ความสำนึกซึ้งและจริงใจ) การยึดถือทางสายกลาง ความใจกว้างไม่เอาเปรียบ และการช่วยเหลือเกื้อกูล) ความใจกว้างไม่เอาเปรียบ เป็นองค์ประกอบจริยธรรมที่ได้รับอิทธิพลจากตัวแปรอิสระต่าง ๆ มากกว่าองค์ประกอบจริยธรรมด้านอื่น ๆ คือ นอกจากได้รับอิทธิพลเชิงลบจากความถอดถอยของบรรทัดฐานทางสังคมแล้ว ยังได้รับอิทธิพลจากความถอดถอยของความสัมพันธ์ทางสังคม ความถอดถอยของความคาดหวังของบทบาททางเพศ และการใช้โทรศัพท์มือถือ เพื่อความโก้เก๋ทันสมัย

องค์ประกอบด้านความทันสมัยคือ การพึ่งพาโทรศัพท์ และวิทยุ ความเป็นคนเก่งและการสื่อสารข้อมูลแบบไฮเทคต่างก็มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการช่วยเหลือเกื้อกูล ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความซึ้งและจริงใจ และการยึดถือทางสายกลาง ด้วยขนาดความสัมพันธ์ที่สูงกว่าตัวแปรอื่น ๆ ทั้งหมด ส่วนอบรมการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ดูแลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยึดถือทางสายกลาง แต่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการช่วยเหลือเกื้อกูล

การศึกษานี้มีข้อเสนอแนะที่สำคัญ เช่น สร้างความตระหนักถึงอิทธิพลเชิงลบของภาวะถอดถอยทางสังคมในด้านต่าง ๆ ที่มีต่อภาวะจริยธรรมของเยาวชนไทย โดยเฉพาะเรื่องความใจกว้างไม่เอาเปรียบที่ได้รับอิทธิพลเชิงลบจากตัวแปรอิสระหลายตัว และส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน เป็นต้น

บทนำ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เครือข่ายและบริการโทรทัศน์ระหว่างประเทศ มีบทบาทอิทธิพลในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารควบคู่ไปกับการขัดเกลาก้าววัฒนธรรม เพื่อให้เกิดการยอมรับวัฒนธรรมของประเทศมหาอำนาจ เจ้าของและผู้ควบคุมสื่อระดับโลก โดยที่โทรทัศน์เป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรม ระบบคุณค่าและศรัทธา กระบวนการทางความคิด และที่สำคัญอย่างยิ่งคือ การเผยแพร่ลัทธิบริโภคนิยมสู่สังคมในสังคมไทย (รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์, 2545) ทำให้วัฒนธรรมข้ามชาติไหลบ่าเข้าสู่สังคมไทยอย่างท่วมท้น ส่งผลให้สังคมไทยถอยห่างจากสังคมดั้งเดิมของตน และเกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ การลืมอดีต และรากเหง้าทางวัฒนธรรมของตนเอง(ศรีศักร วัลลิ

โกตม ,2546) ที่สะท้อนถึงความสำเร็จของวัฒนธรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะวัฒนธรรมของสหรัฐอเมริกา ที่เข้ามาครอบครองพื้นที่ทางวัฒนธรรม และจิตสำนึกของประชาชน ภายใต้ขบวนการทำให้ วัฒนธรรมทั่วโลกเป็นแบบอย่างเดียวกัน (Standardization) เพื่อเอื้ออำนวยต่อระบบการผลิตของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ตามกรอบแนวคิดเสรีนิยมใหม่ (Neo liberalism) โดยใช้ขบวนการวัฒนธรรมข้ามชาติ เป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยให้ทุนนิยมโลกขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ด้วยการตอกย้ำ ผลิตซ้ำความคิด ความเชื่อของคนในสังคมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (วิวัฒน์ชัย อัตถการ, 2547)

วัฒนธรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะที่มาจากสหรัฐอเมริกา ที่เข้ามาในสังคมไทยได้ทำให้สิ่งที่เป็นความดีงามหลายประการ ในสังคมไทยถูกกระทบอย่างใหญ่หลวง

โดยเฉพาะเรื่องทางศีลธรรม จริยธรรมต่างๆ ที่เสื่อมถอยลง ที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด คือ เรื่องทางเพศ ความรุนแรง และความฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยในนามของความทันสมัยที่ได้เบียดแทรกให้สถาบัน คุณค่าที่ฝังงมในสังคมไทย สั่นคลอนและเริ่มเลือนหายไป การทำหน้าที่ในการบ่มเพาะทางวัฒนธรรม ศีลธรรมจรรยาที่ฝังงมของสถาบันครอบครัว โรงเรียน และสถาบันทางศาสนา รวมชุมชน ถูกทำให้อ่อนล้าลงอย่างเห็นได้ชัด จากสถิติเรื่องคุณธรรม จริยธรรมประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 33 เป็นลำดับต่ำกว่าฟิลิปปินส์ จีน และเม็กซิโก (มติชนรายวัน, 19 มีนาคม 2550)

แนวความคิดที่เกี่ยวข้อง

อุตสาหกรรมวัฒนธรรม การครอบงำและความเสื่อม

การเข้ามาของวัฒนธรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะของสหรัฐอเมริกา เข้าสู่สังคมไทย และสังคมอื่น ๆ ทั่วโลก เป็นไปอย่างมีเจตนาเพื่อครอบครองพื้นที่ทางวัฒนธรรม และจิตสำนึกของประชาชน เพื่อให้วัฒนธรรมทั่วโลก มีแบบอย่างเดียวกันทั้งหมด เพื่อเอื้ออำนวยต่อระบบการผลิตแบบอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ โดยมีวัฒนธรรมข้ามชาติ เป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยให้ทุนนิยมโลกขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

ขบวนการขับเคลื่อนการขยายตัวของทุนนิยมโลกแบบใหม่ ดำเนินตามกรอบแนวคิดเสรีนิยมใหม่ (Neo Liberalism) ที่มีอิทธิพลในการครอบงำเศรษฐกิจโลกในการขยายกำไร ขยายตัวได้ด้วยขบวนการทางวัฒนธรรมข้ามชาติ โดยมีบริษัทข้ามชาติ และสื่อต่างๆ ร่วมกันผลิตซ้ำวัฒนธรรมบริโภค และเชื่อมโยงในการสร้างวัฒนธรรม วิถีคิด และความเชื่อแบบตะวันตก เป็นการใช้ "ทุนวัฒนธรรม" อย่างผลิตซ้ำ เพื่อสนับสนุนสะสม "ทุนกายภาพ" และความสัมพันธ์ทางการผลิตให้สังคมทุนนิยม โดยมีเครือข่ายสื่อระดับโลก เช่นการสื่อสารผ่านดาวเทียม ช่วยตอบสนองทุนนิยมโลกาภิวัตน์ ให้เป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น และก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมภายนอกกับภายในชุมชนอย่างเข้มข้นอย่างไม่เคยมีมาก่อน

วัฒนธรรมกลายเป็นสินค้าเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยที่สหรัฐอเมริกาเป็นผู้ส่งออกสินค้าวัฒนธรรมรายใหญ่ของโลก การครอบงำโดยสหรัฐอเมริกาในการขยาย

วัฒนธรรมเห็นได้จากภาพยนตร์ ดนตรี รายการโทรทัศน์ และอาหารจานด่วน ซึ่งเต็มไปด้วยการวาดภาพให้เห็นวิถีชีวิตของการบริโภค และความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม และสื่อผ่านไปยังผู้คนในชุมชนต่างๆ อย่างกว้างขวาง ที่ส่งผลทำให้ผู้คนดูดซับความรุนแรง และความฟุ้งเฟ้อ (วิวัฒน์ชัย อรรถการ, อ้างแล้ว)

ฮอว์คโคเมอร์ และอดอร์โน ได้วิพากษ์อุตสาหกรรมวัฒนธรรมของสหรัฐอเมริกาว่า ไม่ใช่สิ่งสร้างสรรค์อันมีแรงบันดาลใจมาจากคุณค่าอันสูงส่งทางด้านศิลปะ จินตนาการ ความเป็นอิสระของงานศิลป์ และสิ่งบ่มเพาะความเป็นมนุษยชาติ แต่เป็นกระบวนการที่กำหนดที่กำหนด และครอบงำความสัมพันธ์ในสังคม ซึ่งอีกนัยหนึ่งก็คือปัญหาการขูดรีดธรรมชาติและมนุษย์ ฉะนั้นการกล่าวถึงวัฒนธรรมในความหมายของอดอร์โน และ ฮอว์คโคเมอร์ คือสิ่งที่ขัดแย้งกับวัฒนธรรม ความขัดแย้งนี้ได้ทำให้นักคิดทั้งสองเรียกคุณลักษณะของวัฒนธรรมนี้ว่า "อุตสาหกรรมวัฒนธรรม" (cultural industry) ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่กระบวนการผลิตของมันสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างมายาคติทางด้านอุดมการณ์ การครอบงำ และการควบคุมทางสังคม จนในที่สุดมันทำให้เราตกอยู่ในกับดักของ "การล่อลวงมวลชน" (mass deception) ที่ทำให้เรามีสำนึกที่ผิดพลาดต่อสิ่งต่าง ๆ ในพื้นที่ทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ด้วยเหตุนี้ อุตสาหกรรมวัฒนธรรม คือสภาวะการณ์ทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมทุนนิยม เมื่อมีการใช้สื่อในฐานะที่เป็น "วิธีการสำหรับการใช้มนต์เสน่ห์ต่อจิตสำนึก" ด้วยเหตุผลหลักสองประการ คือ 1) กระบวนการผลิตซ้ำทางเทคโนโลยี ทั้งภาพยนตร์ และโทรทัศน์ ได้ขยายอุตสาหกรรมความบันเทิงเข้ากับรูปแบบวัฒนธรรมจนสามารถควบคุมจิตสำนึกของเราในระดับที่สามารถจูงใจเรา ครอบงำเราไปในทิศทางที่มันต้องการ 2) ความแตกแยกระหว่างวัฒนธรรมและสินค้าที่สาธารณชนบริโภคนั้น เกิดจากการผลิตซ้ำ โดยการใช้อุปกรณ์จักรกล และการลอกเลียนแบบ ซึ่งได้ทำลายคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ และกลืนโอของวัฒนธรรมชั้นสูง

อุตสาหกรรมวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งหลอกลวงอยู่ตลอดเวลา ด้วยสิ่งที่มีมันทำให้เกิดความพึงพอใจอย่างไม่สิ้นสุด ด้วยสิ่งที่ล่อตาล่อใจ ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดจากการ

หลอมรวมวัฒนธรรมและความบันเทิงเข้าด้วยกันซึ่งไม่เพียงแต่ทำให้วัฒนธรรมเสื่อมลงเท่านั้นแต่ทำให้ความบันเทิงกลายเป็นเรื่องประเทืองปัญญา อย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (เกษม เพ็ญภินันท์, 2550)

ส่วนการผุดขึ้นของ "คลื่นเกาหลี" ภายหลังวิกฤตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียเมื่อปี 2540 เป็นผลจากกระบวนการผลิตด้านนโยบายของรัฐบาลเกาหลี ที่มียุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม ที่เป็นไปอย่างถอนรากถอนโคน เพื่อให้สามารถหลุดพ้นจากภาวะวิกฤต รวมทั้งเป็นผลของการปรับตัวของเทคโนโลยีเข้าสู่ยุคดนตรีดิจิทัลของอุตสาหกรรมดนตรีในเกาหลี ภายใต้การปรับโครงสร้างการผลิตของอุตสาหกรรมบันเทิงเกาหลีที่เป็นไปอย่างถอนรากถอนโคนเช่นกัน เพื่อตอบโต้กับกระแสกดดันของทุนนิยมโลกที่กระทำต่อระบบทุนนิยมในเอเชีย ที่มีขนาดเล็ก และอ่อนแอกว่า (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2549) โดยที่เกาหลี ก็ได้ใช้ทุนวัฒนธรรมของตน เป็นเครื่องมือสำคัญในฐานะเป็นแนวรุกส่วนหน้า ที่ทำให้เกิดการขยายตัว และการครอบงำของทุนในภูมิภาคเอเชีย หรือเอเชียภาวัตน์ (Asianization) ที่เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้วก็มีลักษณะการทำงานที่ไม่ต่างจากโลกาภิวัตน์ เพียงแต่มีขอบเขตที่จำกัดกว่ามาก และทุนวัฒนธรรมในเอเชียภาวัตน์นี้กำลังแข่งขันกับแบรนด์สินค้าวัฒนธรรม เช่น ดิสเนย์แลนด์ ไทม์ - วอร์เนอร์ CNN และ ฮอลลีวูด โดยมีแบรนด์ใหม่ และแบรนด์ใหญ่ที่ใช้ชื่อว่า "เอเชียป๊อป" ที่รวมเอาสินค้าวัฒนธรรมจากญี่ปุ่น ไต้หวัน และจีน เข้าด้วยกัน (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, อ้างแล้ว)

สังคมหลังสมัยใหม่และกระบวนการถอดถอน

ในสังคมหลังสมัยใหม่ ตามทัศนะของโบบิดยาร์ด (Baudrillard) เป็นสังคมที่เต็มไปด้วยข้อมูล มีตลาดแบบหลังทุนนิยมที่ได้รับเงินสนับสนุน จากสื่อประเภทต่างๆ เช่น เคเบิลทีวี วีดีโอ หนังสือ นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ ทำให้โลกเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร จนไม่สามารถแยกแยะข้อมูลที่นำเสนอผ่านหน้าหนังสือพิมพ์ในวันหนึ่งๆได้ ความทันสมัยอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการสื่อสาร แฟชั่น สวนสนุกขนาดใหญ่ (Theme park) ภาพวาดบนกำแพง (Graffiti) หรือวิถีชีวิตยุคหลังอุตสาหกรรม ได้เปลี่ยนสภาพสังคมจากยุค

สมัยใหม่ (Modernity) ไปสู่สังคมหลังสมัยใหม่ ที่วัฒนธรรมผู้บริโภคเกิดการผสมผสาน ไม่แบ่งแยกระหว่างศิลปะชั้นสูงและชั้นต่ำ ระหว่างความลึกซึ้งกับความผันผวนระหว่างสิ่งที่มีมูลค่าในเชิงวัฒนธรรม กับสินค้าที่วางขายทั่วไปในตลาด ระหว่างรูปสัญลักษณ์ และความหมายสัญลักษณ์ (Signifier and Signified) ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ครั้งหนึ่งเคยแยกออกจากกันและเป็นสภาพสังคมที่วัฒนธรรมไม่ได้ถูกจำกัดให้คงรูปแบบเดิมไว้เช่นที่เคยเป็นมาเก่าก่อน แต่วัฒนธรรมมีบทบาทในชีวิตประจำวันในการเลือกซื้อสินค้า การผลิตสินค้าทางการตลาด ในวิชาชีพ และชีวิตการทำงาน (วงษ์หทัย ต้นชีวะวงศ์, 2549)

ส่วนในเชิงกระบวนการนั้น ธีรยุทธ์ บุญมี (2546) ได้วิเคราะห์สังคมหลังสมัยใหม่หรือ สังคมหลังอุตสาหกรรมว่า โดยทิศทางใหญ่ๆ จะเป็นการย้อนกระบวนการยึดตรึงมนุษย์ เป็นการถอดถอน (disembedded) ซึ่งมีสองส่วนคือ ถอด จากกรอบต่าง ๆ และ ถอด ให้พ้นจากสิ่งที่ยึดตรึงไว้ไม่ว่าจะเป็นท้องถิ่น ประเทศชาติ องค์กร หรือสถาบันต่าง ๆ

กระบวนการยึดตรึง และถอดถอนของมนุษย์ในศตวรรษที่ 20 -21 เป็นศตวรรษที่นำพามนุษย์ให้พ้นและละเลิกกรอบจำกัดในทุก ๆ ด้าน โดยที่นักสังคมวิทยาและนักปรัชญาส่วนหนึ่งมีความเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงของยุคหลังอุตสาหกรรม ยุคข่าวสาร ยุคโลกาภิวัตน์ จะส่งผลสะท้อนต่อมนุษย์มากที่สุดกว่าทุกยุคสมัยในประวัติศาสตร์ทั้งหมดที่ผ่านมา โดยสรุปก็คือมนุษย์ในยุคอุตสาหกรรมหรือยุคก่อนอุตสาหกรรมเป็นมนุษย์ที่อยู่กับความผูกพัน (embeddedness) มนุษย์มีความผูกพันใกล้ชิด ชุมชนเคยมีสิทธิ์กำหนดพฤติกรรม สร้างความสัมพันธ์ทางอารมณ์ความรู้สึกของบุคคล แต่ในยุคหลังสมัยใหม่ จะไม่มีใครแม้แต่ครอบครัวใกล้ชิดที่จะควบคุมพฤติกรรมคนได้ ในยุคสมัยใหม่คนถือว่าการมีความสำคัญที่จะประเมินสถานะของบุคคล แต่ในโลกาภิวัตน์สถานะบุคคลอาจด้อยกว่าสถานะการงาน คนเน้นการหาอัตลักษณ์โดยผ่านการบริโภคสินค้า รูปแบบการดำเนินชีวิตที่หลากหลายมากกว่าจะรู้ว่าใครเป็นใครในสังคม

บริโภคนิยม (Consumism)

ระบบทุนนิยมได้สร้างกระแสบริโภคนิยมขึ้น และสามารถเห็นผลได้ชัดเจน ในบริบทพื้นที่เมือง บริโภค

นิยม เป็นกระแสที่ให้ความสำคัญกับวัตถุในฐานะที่วัตถุ เป็นสินค้าที่คนต้องบริโภค และผลักดันให้มนุษย์จำเป็นต้องบริโภคตลอดเวลา เพื่อกระตุ้นให้เกิดเม็ดเงินไหลเวียนในระบบเศรษฐกิจ มนุษย์ในกรอบของบริโคนิยม จึงอยู่ในสถานะของ "นักบริโภค" เพื่อช่วยให้การสะสมกำไรของระบบทุนนิยมเติบโตอยู่ตลอดเวลา

ความซับซ้อนของการบริโภค ไม่ได้อยู่ที่การบริโภคเองแต่อยู่ที่ "สัญญาะ" หรือสิ่งที่การบริโภคนั้นหมายถึง การบริโภคโดยแท้จริงแล้ว ไม่ได้เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือวัตถุโดยตรงหากแต่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่สินค้านั้นกล่าวเป็นสัญญาะของอีกสิ่งหนึ่ง การบริโภคเป็นการกระทำอย่างเป็นระบบในการจัดการ (ดำเนินการปฏิบัติการ) กับ สัญญาะ กล่าวคือในอุดมการณ์แบบบริโคนิยม สินค้าหรือวัตถุไม่ได้หมายถึงสถานภาพหรือวิถีชีวิตหนึ่งที่อยู่นอกเหนือตัวของมัน และที่สำคัญคือสินค้าและหน้าที่ในการเป็นสัญญาะเชื่อมโยงกับสายสัมพันธ์ที่ไม่มีเหตุผลหรือกฎเกณฑ์ แต่ได้ถูกทำให้ดูเป็นเรื่องที่เป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติ ที่คนในสังคมต่างก็เห็นพ้องต้องกัน เช่นเดียวกับที่ โรแลนด์ บาร์ตส์ (Roland Barthes) ที่นำเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับมายาคติ (Mythologies) ที่เสนอว่า สัญญาะซึ่งประกอบด้วยวัตถุและความหมาย เบื้องต้นนั้น แท้จริงแล้วจะผนวกความหมายทางวัฒนธรรมเข้าไปอีกชุดหนึ่ง และความหมายทางวัฒนธรรมนี้จะทำหน้าที่เสมือนความหมายโดยนัย (connotation) ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อการรับรู้ และการส่งต่อข่าวสาร (สุรเดช โชติอุดมพันธ์, 2549)

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดของความเชื่อมโยงกันอย่างไร เหตุผลหรือกฎเกณฑ์แต่ได้ถูกทำให้เสมือนเป็นเรื่องที่เป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติของสินค้า และหน้าที่การเป็นสัญญาะของตัวสินค้านั้นที่สื่อไปถึงวิถีชีวิตแบบหนึ่ง หรือสถานภาพแบบหนึ่งที่อยู่นอกเหนือตัวสินค้าเอง ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ ที่ในอดีตโทรศัพท์มือถือนั้นไม่ได้มีกันแทบทุกคนเหมือนในปัจจุบัน การมีโทรศัพท์มือถือไม่ได้มีเพราะเป็นความจำเป็นอย่างยี่งวดที่จะต้องใช้ในการติดต่อสื่อสาร หากแต่เป็นไปเพื่อเสริมบารมี หรือความโก้เก๋ และเป็นตัวแทนของชีวิตสมัยใหม่ที่เร่งรีบ และไม่ผูกติดอยู่กับสำนักงาน หรือสถานที่หนึ่งๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของเยาวชนใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ภาวะทันสมัย ภาวะถดถอยทางสังคม ภาวะบริโคนิยม หรือการบริโภคเชิงสัญญาะ การอบรมเลี้ยงดู การเปิดรับสื่อวัฒนธรรมข้ามชาติ และความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมภาวะจริยธรรม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเป็นมาตรวัดแบบ Likert scale ที่ผ่านการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของข้อคำถามรายข้อ กระทำเป็น 3 ขั้นตอน ขั้นตอนแรก การสุ่มตัวอย่าง เป็นการสุ่มจังหวัดตัวอย่างจาก 4 ภาค ๆ ละ 2 จังหวัด โดยกำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นตัวอย่างด้วย รวม 7 จังหวัด ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสุ่มอำเภอ จังหวัดละ 3-5 อำเภอ แล้วแต่ขนาดของจังหวัด โดยกำหนดให้อำเภอเมืองตกเป็นตัวอย่างและสุ่มเลือกอำเภออื่น ๆ ในแต่ละจังหวัด การเก็บข้อมูลจะเก็บข้อมูลทั้งในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล

กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้มีอายุระหว่าง 14 -26 ปี รวม 1,649 คน การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบและนำองค์ประกอบที่ได้มาวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ เพื่อทำนายองค์ประกอบต่าง ๆ

ผลการวิเคราะห์

ผลจากการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทำนายองค์ประกอบจริยธรรมพบว่า ภาวะถดถอยทางสังคม ทั้ง 4 องค์ประกอบอันได้แก่ การถดถอยของความสัมพันธ์ทางสังคม การถดถอยของความคาดหวัง บทบาททางเพศ ความถดถอยของบรรทัดฐานทางสังคม และความถดถอยของสถาบันครอบครัว มีความสัมพันธ์เชิงลบ อย่างมีนัยสำคัญต่อองค์ประกอบจริยธรรม โดยเฉพาะความถดถอยของบรรทัดฐานทางสังคม มีอิทธิพลเชิงลบต่อองค์ประกอบจริยธรรมทั้ง 4 ด้าน (คือ ความสำนึกซบซึ่งและจริงใจ การยึดทางสายกลาง ความใจกว้างไม่เอาเปรียบ และการช่วยเหลือเกื้อกูล) ในขณะที่ความถดถอยของความคาดหวัง บทบาททางเพศ และความถดถอยของความสัมพันธ์ทางสังคม ต่างก็มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อความใจกว้างไม่เอาเปรียบ ส่วนความถดถอยของสถาบันครอบครัว มีอิทธิพลเชิงลบต่อความซบซึ่งและจริงใจ และความช่วยเหลือเกื้อกูล องค์ประกอบบริโคนิยม ได้แก่ การ

ใช้โทรศัพท์มือถือ เพื่อความโก้เก๋ทันสมัย มีอิทธิพลทางลบต่อความใจกว้างไม่เอาเปรียบ และการใช้สินค้าตรา ยี่ห้อต่างประเทศ มีอิทธิพลทางลบต่อความซาชซึ่งจริงใจ ในส่วนขององค์ประกอบการพึ่งพาโทรทัศน์ และวิทยุ ความเป็นคนแก่ และการใช้สื่อข้อมูลข่าวสารไฮเทค ต่างก็มีอิทธิพลทางบวกต่อความช่วยเหลือเกื้อกูล

การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับความซาชซึ่งจริงใจ และการยึดถือทางสายกลาง ส่วนการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ดูแล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยึดถือทางสายกลาง แต่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการช่วยเหลือเกื้อกูล

ประเด็นที่น่าสังเกต ก็คือ องค์ประกอบความใจกว้างไม่เอาเปรียบได้รับอิทธิพลเชิงลบจากตัวแปรอิสระหลายตัว ได้แก่ ความถดถอยของบรรทัดฐานทางสังคม ความถดถอยของความสัมพันธ์ทางสังคม ความถดถอยของความคาดหมายบทบาททางเพศ และการใช้โทรศัพท์มือถือ เพื่อความโก้เก๋ทันสมัย และไม่มององค์ประกอบใด ๆ ที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความใจกว้างไม่เอาเปรียบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบของภาวะทันสมัย

จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ภาวะทันสมัยทั้ง 22 ตัว ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ ภาวะความทันสมัย พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวนี้แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจาก ค่าสถิติ Bartlett's test of Sphericity มีความน่าจะเป็นที่ระดับนัยสำคัญ .00 และตัวแปรชุดนี้มีความสัมพันธ์กันระดับสูง เหมาะที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจได้ เนื่องจาก ค่าดัชนี Kaiser-Meager - Olkin Measure of Sampling Adequacy มีค่าเข้าใกล้ 1 คือ เท่ากับ 0.897 เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ของภาวะความทันสมัยจากชุดตัวแปรทั้ง 22 ตัว ดังกล่าว พบว่าน้ำหนักองค์ประกอบของชุดตัวแปร ดังกล่าวมีค่าเป็นบวก ซึ่งภาวะทันสมัย สามารถจัดเป็น 5 องค์ประกอบ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

การวิเคราะห์องค์ประกอบของภาวะถดถอยทางสังคม (Social disembedded)

จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร การถดถอยทางสังคม (Social disembedded) ทั้ง 18 ตัว ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ภาวะถดถอยเชิงสังคมในมิติต่าง ๆ พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร ดังกล่าว แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากมีค่าสถิติ Barhett's Test of Sphericity มีค่าความน่าจะเป็นที่ระดับนัยสำคัญ .00 และตัวแปรชุดนี้มีความสัมพันธ์กันในค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling - Adequacy มีค่าเข้าใกล้ 1 มาก คือ เท่ากับ 0.934 เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของภาวะถดถอยเชิงสังคม จากชุดตัวแปรทั้ง 18 ตัว ดังกล่าว พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบของชุดตัวแปรดังกล่าว มีค่าเป็นบวก ซึ่งภาวะถดถอยเชิงสังคม สามารถจัดเป็น 4 องค์ประกอบรายละเอียดแสดงในตารางที่ 2

การวิเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับบริโภคนิยม

จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร เรื่องการบริโภคนิยม จำนวน 18 ตัว ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ภาวะบริโภคนิยมของเยาวชนไทยพบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวนี้ แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากค่าสถิติ Bartlett's test of Sphericity มีค่าความน่าจะเป็นที่ระดับนัยสำคัญน้อยกว่า .00 และตัวแปรชุดนี้มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก เหมาะที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของภาวะทันสมัย

ภาวะทันสมัย	Eigen values	% of Variance
องค์ประกอบที่ 1 : การมุ่งอนาคต	3.493	15.877
องค์ประกอบที่ 2 : การพึ่งพา TV และวิทยุ	3.149	14.314
องค์ประกอบที่ 3 : เป็นคนแก่	2.817	12.803
องค์ประกอบที่ 4 : การพึ่งพาเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร	2.726	12.391
องค์ประกอบที่ 5 : ชอบชีวิตแบบเมือง	1.968	8.945

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะถดถอยทางสังคม

ภาวะความถดถอยเชิงสังคม	Eigen values	% of Variance
องค์ประกอบที่ 1 : ภาวะถดถอยของความสัมพันธ์เชิงสังคม	4.549	21.660
องค์ประกอบที่ 2 : ภาวะถดถอยของความคาดหวังของบทบาททางเพศ	3.443	16.395
องค์ประกอบที่ 3 : ความถดถอยเชิงบรรทัดฐานสังคม	2.732	13.001
องค์ประกอบที่ 4 : ความถดถอยของความสัมพันธ์ในครอบครัว	2.680	12.762

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับบริโภคนิยม

ภาวะบริโภคนิยม	Eigen values	% of Variance
องค์ประกอบที่ 1 : การบริโภคสินค้าต่างประเทศเพื่อความโก้เก๋	5.995	33.306
องค์ประกอบที่ 2 : การใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อความทันสมัย	3.420	19.001
องค์ประกอบที่ 3 : ความต้องการสิ่งต่างๆ เพิ่มขึ้น	2.686	14.924

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์องค์ประกอบการอบรมเลี้ยงดู

อบรมเลี้ยงดู	Eigen Values	% of variance
องค์ประกอบที่ 1: การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	7.492	31.217
องค์ประกอบที่ 2 : การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ดูแล	7.37	30.707
องค์ประกอบที่ 3 : การเลี้ยงดูแบบควบคุม	2.032	8.465

เชิงสำรวจ เนื่องจากค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy มีค่าเข้าใกล้ 1 คือ เท่ากับ 0.944 เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของภาวะบริโภคนิยม จากชุดตัวแปรทั้ง 18 ตัว นั้น พบว่าน้ำหนักองค์ประกอบของชุดตัวแปรดังกล่าว มีค่าเป็นบวก ซึ่งภาวะบริโภคนิยมของเยาวชนไทยดังกล่าว สามารถจัดเป็น 3 องค์ประกอบ รายละเอียด แสดงในตารางที่ 3

การวิเคราะห์องค์ประกอบการอบรมเลี้ยงดู

จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 24 ตัว ที่เป็นตัวบ่งชี้ลักษณะการเลี้ยงดู และการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ผู้ปกครองต่อเยาวชนไทย พบว่าเมตริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวนี้ แตกต่างจากเมตริกซ์เอกลักษณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity มีค่าความน่าจะเป็นที่ระดับนัยสำคัญน้อยกว่า .00 และตัวแปรชุดนี้มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก มีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ เนื่องจากค่า Kaiser-

Meyer - Olkin Measure of Sampling Adequacy มีค่าเข้าใกล้ 1 คือเท่ากับ 0.952 เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการอบรมเลี้ยงดูจากชุดตัวแปรทั้ง 24 ตัว ดังกล่าวพบว่า น้ำหนักองค์ประกอบของชุดตัวแปรต่างๆ ดังกล่าว มีค่าเป็นบวก ซึ่งการอบรมเลี้ยงดู สามารถจัดได้เป็น 3 องค์ประกอบ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4

การวิเคราะห์องค์ประกอบวัฒนธรรมข้ามชาติ

จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร สื่อวัฒนธรรมข้ามชาติทั้ง 26 ตัว ซึ่งเป็นสื่อวัฒนธรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ (ภาพยนตร์ ดนตรี กีฬา) พบว่าเมตริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวนี้ แตกต่างจากเมตริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity มีค่าความน่าจะเป็นระดับนัยสำคัญน้อยกว่า .00 และตัวแปรชุดนี้มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงเหมาะที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ เนื่องจากค่าดัชนี Kaiser Meyer - Olkin Measure of Sampling Adequacy มีค่าเข้าใกล้ 1

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์องค์ประกอบวัฒนธรรมข้ามชาติ

วัฒนธรรมข้ามชาติ	Engen Values	% of variance
องค์ประกอบที่ 1: เพลงแนวตะวันตก	3.641	14.003
องค์ประกอบที่ 2 : ฟุตบอลยุโรป	3.427	13.179
องค์ประกอบที่ 3 : กีฬาแนวตะวันตก	3.204	12.323
องค์ประกอบที่ 4 : เพลงป๊อป	2.972	11.432
องค์ประกอบที่ 5 : กีฬาแนวอเมริกัน	2.742	10.548
องค์ประกอบที่ 6 : ภาพยนตร์เอเชียตะวันออก	1.992	7.662

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางจริยธรรม

ภาวะจริยธรรม	Engen Values	% of variance
องค์ประกอบที่ 1: ความสำนึกซาบซึ้งจริงใจ	5.779	26.267
องค์ประกอบที่ 2 : การยึดทางสายกลาง	3.293	14.966
องค์ประกอบที่ 3 : ความใจกว้างไม่เอาเปรียบ	2.849	12.952
องค์ประกอบที่ 4 : ช่วยเหลือเกื้อกูล	2.773	12.603

คือ เท่ากับ 0.899 เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของสี่วัฒนธรรมข้ามชาติ จากชุดตัวแปรทั้ง 26 ตัวดังกล่าว พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบของชุดตัวแปรนี้มีค่าเป็นบวก ซึ่ง (สี่) วัฒนธรรมข้ามชาตินี้สามารถจัดเป็น 6 องค์ประกอบ รายละเอียดแสดงในตาราง 5

การวิเคราะห์องค์ประกอบทางจริยธรรม

จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 22 ตัว ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงจริยธรรมในมิติต่าง ๆ ของเยาวชนไทย พบว่าแมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวนี้ แตกต่างจากแมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากค่าสถิติ Bartlett's test of Sphericity มีค่าความน่าจะเป็นที่ระดับนัยสำคัญน้อยกว่า .00 และตัวแปรชุดนี้มีความสัมพันธ์กันสูงมาก เหมาะที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจได้ เนื่องจากค่า Kaiser - Meyer - Olkin Measure of Sampling Adequacy มีค่าใกล้ 1 คือ เท่ากับ 0.948 เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของภาวะจริยธรรมของเยาวชนไทยจากชุดตัวแปรทั้ง 22 ตัว พบว่าน้ำหนักองค์ประกอบของชุดตัวแปรดังกล่าว มีค่าเป็นบวก ซึ่งภาวะทางจริยธรรมของเยาวชนไทยที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบนี้ สามารถจัดเป็น 4 องค์ประกอบ รายละเอียดแสดงในตาราง 6

สรุปผลการวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเชิงพหุแสดงในตารางที่ 7 ถึง 10

ความสัมพันธ์ของการเปิดรับวัฒนธรรมข้ามชาติในรูปของการเปิดรับรายการต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาของวัฒนธรรมข้ามชาติ อันได้แก่ ภาพยนตร์เอเชียตะวันออก รายการเพลงที่มีแนวทางดนตรีแบบตะวันตก รายการกีฬาแนวตะวันตก รายการกีฬาแนวอเมริกัน รายการเพลงป๊อป ภาพยนตร์ฮอลลีวูด ผ่านสื่อโทรทัศน์ เคเบิลทีวี และสื่อวิทยุ กับความคิดเห็นเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทย ทั้งสี่ด้าน ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า องค์ประกอบวัฒนธรรมข้ามชาติ 2 องค์ประกอบ คือ รายการเพลงป๊อป และรายการฟุตบอลสโมสรยุโรป มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบเชิงจริยธรรม 2 องค์ประกอบ คือ การยึดทางสายกลางในการเรียน / การทำงาน และการช่วยเหลือเกื้อกูลตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 8 และตารางที่ 10 ตามลำดับ)

องค์ประกอบหรือตัวแปรอิสระอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับภาวะจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การถอดถอยทางสังคม โดยเฉพาะในเรื่องความถอดถอยของบรรทัดฐานทางสังคม ที่มีความสัมพันธ์กับ

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณเพื่อทำนายองค์ประกอบความซาบซึ้งจริงใจ

ตัวแปรตาม	พารามิเตอร์	B	S.E.	t	Sig.
ความซาบซึ้งบุญคุณ และจริงใจ	ความถดถอยของบรรทัดฐานทางสังคม	-0.142	0.04	** -3.567	0.000
	ความถดถอยของสถาบันครอบครัว	-0.134	0.041	** -3.241	0.001
	การใช้สินค้าต่างประเทศ	-0.171	0.041	** -4.148	0.000
	การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	0.231	0.041	** 5.683	0.000

$R^2 = .355$, ** $P < .01$

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณเพื่อทำนายองค์ประกอบการยึดทางสายกลาง

ตัวแปรตาม	พารามิเตอร์	B	S.E.	t	Sig.
การยึดทางสายกลาง	ความถดถอยของบรรทัดฐานทางสังคม	-0.168	0.043	** -3.902	0.000
	การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	0.154	0.044	** 3.517	0.000
	การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ดูแล	0.148	0.05	** 2.958	0.003
	การเลี้ยงดูแบบควบคุม	0.098	0.036	** 2.750	0.006
	รายการเพลงป๊อป	-0.109	0.036	** -3.062	0.002

$R^2 = 0.235$, Adj. $R^2 = 0.198$, ** $P < .01$, * $P < .05$

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณเพื่อทำนายองค์ประกอบความใจกว้างไม่เอาเปรียบ

ตัวแปรตาม	พารามิเตอร์	B	S.E.	t	Sig.
ความใจกว้าง ไม่เอาเปรียบ	ความถดถอยของความสัมพันธ์ทางสังคม	-0.284	0.034	** -8.448	0.000
	ความถดถอยบทบาททางเพศ	-0.211	0.034	** -6.149	0.000
	ความถดถอยของบรรทัดฐานทางสังคม	-0.081	0.034	** -2.379	0.018
	การใช้สินค้าต่างประเทศ	-0.198	0.035	** -5.619	0.000
	ใช้โทรศัพท์มือถือเชิงสัญลักษณ์	-0.080	0.030	** -2.613	0.009
	ต้องการมีสิ่งของต่าง ๆ มากขึ้น	-0.124	0.028	** -4.482	0.000
	การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ดูแล	0.204	0.039	** 5.187	0.000

$R^2 = 0.499$, Adj. $R^2 = 0.475$, ** $P < .01$, * $P < .05$

องค์ประกอบทางจริยธรรมในทุกด้าน ในขณะที่ความถดถอยของสถาบันครอบครัว จะสัมพันธ์กับองค์ประกอบจริยธรรมในเรื่องความสำนึกซาบซึ้งบุญคุณ และเรื่องความช่วยเหลือเกื้อกูล ส่วนความถดถอยของความคาดหวังในบทบาททางเพศ และความถดถอยของความสัมพันธ์ทางสังคม ต่างก็มีความสัมพันธ์กับ ความใจกว้างไม่เอาเปรียบโดยที่ทิศทางของความสัมพันธ์ล้วนเป็นความสัมพันธ์ในเชิงลบ

อิทธิพลของการถดถอยทางสังคมทั้ง 4 มิติ ที่มีต่อองค์ประกอบจริยธรรม มีความครอบคลุมมากกว่าองค์

ประกอบวัฒนธรรมข้ามชาติ

องค์ประกอบการบริโภคนิยม มีอิทธิพลต่อองค์ประกอบจริยธรรมเช่นกัน กล่าวคือ การชอบใช้สินค้าที่มีตราหือต่างประเทศ (เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และอาหารการกิน) ที่เป็นไปเพื่อความโก้เก๋ (การบริโภคเชิงสัญลักษณ์) มีอิทธิพลต่อความสำนึกซาบซึ้งบุญคุณในเชิงลบ และการใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อความโก้เก๋ทันสมัย (การบริโภคเชิงสัญลักษณ์) ก็มีอิทธิพลเชิงลบต่อความใจกว้างไม่เอาเปรียบเช่นกัน

ในส่วนขององค์ประกอบภาวะทันสมัย พบว่า การ

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณเพื่อทำนายองค์ประกอบความช่วยเหลือแก่ผู้ดูแล

ตัวแปรตาม	พารามิเตอร์	B	S.E.	t	Sig.
ช่วยเหลือแก่ผู้ดูแล	พึงพาที่วิวิทย์	0.107	0.035	**3.062	0.002
	เป็นคนเก่ง	0.075	0.037	*2.055	0.040
	ใช้สื่อข้อมูลข่าวสารที่ไฮเทค	0.077	0.034	*2.244	0.025
	ความถดถอยของบรรทัดฐานทางสังคม	-0.282	0.042	** -6.773	0.000
	ความถดถอยของความสัมพันธ์ครอบครัว	-0.147	0.043	** -3.419	0.001
	การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ดูแล	-0.098	0.048	* -2.053	0.040
	รายการฟุตบอลยุโรป	-0.090	0.036	* -2.466	0.014

$R^2 = 0.266$, $Adj. R^2 = 0.232$, ** $P < .01$, * $P < .05$

พึงพาโทรทัศน์และวิทยุ ความเป็นคนเก่งและการใช้อุปกรณ์สื่อสารข้อมูลแบบไฮเทค ต่างก็มีความสัมพันธ์หรืออิทธิพลในทางบวกต่อการช่วยเหลือแก่ผู้ดูแล

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำนึกซาบซึ้งบุญคุณ และการยึดถือทางสายกลางในการเรียน / การทำงาน ส่วนการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ดูแล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการยึดถือทางสายกลาง ในการเรียน / การทำงาน แต่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการช่วยเหลือแก่ผู้ดูแล

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากภาวะถดถอยทางสังคมทั้ง 4 องค์ประกอบมีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญ กับองค์ประกอบจริยธรรมของเยาวชนไทยในด้านต่างๆ การสร้างความตระหนักถึงอิทธิพลของภาวะถดถอยดังกล่าว ซึ่งเป็นลักษณะที่สำคัญของสังคมหลังสมัยใหม่ (Post modern society) หรือสังคมสารสนเทศ ที่มีความแตกต่างและซับซ้อนกว่าสังคมแต่เดิมอย่างมาก และเป็นไปอย่างรวดเร็ว จึงเป็นเรื่องที่จำเป็น ทั้งในแง่ของการทำความเข้าใจ และการพยายามหามาตรการผ่อนบรรเทา ผลกระทบเชิงลบ ของภาวะถดถอยดังกล่าว ซึ่งแม้จะหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ก็ควรมีมาตรการในการลดความรุนแรงของภาวะถดถอยดังกล่าว

ความถดถอยทั้ง 4 องค์ประกอบ เมื่อพิจารณาจากจุดยืน หรือมุมมองของสถาบันทางจริยธรรม หรือสถาบันทางศาสนา อาจเรียกได้ว่า ภาวะถดถอยทั้ง 4 องค์ประกอบ นั้น แท้ที่จริงก็คือ ความเสื่อม หรือหย่อน

ยานทางจริยธรรมนั่นเอง ซึ่งทางแก้ไขก็คือการหวนกลับคืนสู่ ศาสนธรรม การแก้ปัญหาต้องกลับมาที่พื้นฐานเดิม ทุกรากเหง้าทุกวัฒนธรรม จะมีทั้งจุดเด่น จุดด้อย เราต้องไปปรับจุดเด่น จุดด้อย มาใช้ให้เหมาะสมซึ่งจะทำให้เกิดวัฒนธรรมที่หลากหลาย โลกต้องการความหลากหลาย และโลกต้องการพรหมวิหารสี่ ซึ่งจะเป็นสิ่งที่สามารถทำหายกับโลกาภิวัตน์ได้

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับองค์ประกอบจริยธรรมในเกือบทุกมิติ และมีขนาดความสัมพันธ์ที่มากกว่าขนาดความสัมพันธ์ของความถดถอยทางสังคม ที่มีต่อองค์ประกอบจริยธรรมของเยาวชน การส่งเสริมสนับสนุนให้การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ในสถาบันครอบครัว จึงเป็นเรื่องที่สมควรอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการพิจารณาว่า พ่อแม่สมัยใหม่ ขาดทักษะการอบรมเลี้ยงดูที่ดี ในแบบดังกล่าว การมีมาตรการที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรมในการส่งเสริมการให้ความรู้ ทักษะ ความเข้าใจในการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การสร้างภูมิคุ้มกันทางจริยธรรมให้กับเยาวชน

3. การชมรายการฟุตบอลสโมสรยุโรป ที่มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อ การช่วยเหลือแก่ผู้ดูแล สามารถทำความเข้าใจได้ว่า การชมรายการฟุตบอลดังกล่าว เกี่ยวพันใกล้ชิดกับการพนันบอล การนอนดึก เพื่อติดตามดูรายการฟุตบอล ย่อมบั่นทอนสุขภาพ และศักยภาพในการเรียน การทำงาน และศักยภาพที่จะช่วยเหลือผู้อื่นการสร้าง ความตระหนักถึงผลกระทบเชิงลบ ดังกล่าว จึงเป็นเรื่องที่จำเป็น

4. รายการเพลงป๊อปที่มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อ

การยึดถือทางสายกลาง ในแง่ของการย่อหย่อนต่อการเรียน บังคับถึงการวิจารณ์ หรือการแข็งขันสภาพบรรยากาศ การเรียนการสอนที่ไม่น่าพึงพอใจในทัศนะของเยาวชน รวมถึงการปลดปล่อยอารมณ์ความรู้สึกให้ห่างพ้นจากสภาพบรรยากาศ ดังกล่าว ดังนั้นการสอนตอบสนองต่อสถานการณ์ เช่นนี้ จึงต้องอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจว่าเยาวชนกำลังต้องการสื่อสารถึงความไม่พึงพอใจต่อสภาพบรรยากาศของการเรียนการสอน หรือสภาพความสัมพันธ์ระหว่างครู อาจารย์ กับนักเรียน นักศึกษา ที่ยังไม่สอดคล้องกับสภาพที่ควรจะเป็น

ในอีกแง่หนึ่ง ดนตรีป๊อปต่างประเทศ ทั้ง J-Pop K-Pop และ T - Pop อันเป็นที่นิยมแพร่หลายในหมู่วัยรุ่น เยาวชนไทย ก็บ่งบอกความหมายว่าการแทรกซึมค่านิยม แนวความคิด ที่แฝงมากับ ดนตรีป๊อปต่างประเทศ ดังกล่าว ย่อมมีอิทธิพลต่อเยาวชนไทยด้วยกัน

5. การศึกษาทำความเข้าใจวัฒนธรรมป๊อป (มิใช่เพียงแต่ดนตรีป๊อป) ในสังคมไทย ให้มีความชัดเจน และเป็นที่น่าสนใจโดยทั่วไป เป็นสิ่งที่สมควร เพราะ เป็นเรื่องหนึ่งที่คนส่วนใหญ่ในสังคมไทยยังไม่ได้รับรู้ถึงฐานะบทบาทของวัฒนธรรมป๊อปที่ดำรงอยู่ในสังคมไทย (จิรัฐภูมิ เสนาคำ .บรรณาธิการ, 2549) โดยเฉพาะในแง่มุมมองความหมายของการแข่งขัน วิจารณ์ อิทธิพลกระแสหลักที่มีอยู่ในความสัมพันธ์เชิงอำนาจ รวมถึงในแง่มุมมองที่มีผลกระทบต่อภาวะจริยธรรมด้านอื่นๆ นอกเหนือจากด้านการไม่ยึดถือทางสายกลางในการเรียน (การย่อหย่อนในการเรียน) ที่เป็นข้อค้นพบในการศึกษาวิจัยนี้

6. องค์ประกอบจริยธรรมความใจกว้างไม่เอาเปรียบเป็นองค์ประกอบที่ได้รับอิทธิพล หรือมีความสัมพันธ์เชิงลบจากตัวแปรอิสระต่าง ๆ หลายตัว ได้แก่ ความถดถอยของบรรทัดฐานทางสังคม ความถดถอยของความคาดหวังในบทบาททางเพศ ความถดถอยของความสัมพันธ์ทางสังคม การใช้โทรศัพท์มือถือ เพื่อความโก้เก๋ทันสมัย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีมาตรการในการส่งเสริมให้เยาวชนไทยมีความใจกว้างไม่เอาเปรียบ เพื่อลดผลการเชิงลบของปัจจัยต่างๆ ที่มีต่อองค์ประกอบจริยธรรมดังกล่าว

บรรณานุกรม

- เกษม เพ็ญภินันท์. 'สุพรรณแดนความรู้...เรื่องวัฒนธรรมบริโภค : ความเป็นปกติวิสัยของการบริโภควัฒนธรรมในชีวิตประจำวัน 'เอกสารประกอบการประชุมประจำปีทางมานุษยวิทยาครั้งที่ 5. วัฒนธรรมบริโภค บริโภควัฒนธรรม 29 - 31 มีนาคม 2549 ณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร
- จันทร์ ละอองศรี. (2546) โปสต์โมเดิร์น&สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์วิภาษา.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง 'การพนันบอลกับเล่นฟุตบอลเป็นคนละเรื่องกัน' กรุงเทพฯ 19 พ.ย. 2546
- จิรัฐภูมิ เสนาคำ. บรรณาธิการ เหลียวหน้าแลหลังวัฒนธรรมป๊อป. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) 2549
- ดวงเดือน พันธมนาวิน (2543) ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล,โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ทิพย์วรรณ กิตติพร "พลวัตของศาสนาในยุคโลกาภิวัตน์" วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (12) มกราคม - มิถุนายน 2548.
- สวัสดิ์ ประทุมราช (2547) "การให้การศึกษาเพื่อสร้างอัตลักษณ์" เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ผลผลิตวิจัยระบบพฤติกรรมไทย เร่งไขปัญหา พัฒนาเยาวชน 2 - 3 กันยายน 2547 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร.
- ธีรยุทธ บุญมี โลกสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ . กรุงเทพฯ : 2546.
- รังสรรค์ ธนะพรพันธ์ (2546) ทุนวัฒนธรรมเล่ม 1 วัฒนธรรมในระบบทุนนิยมโลก , กรุงเทพฯ : มติชน .
- วงหทัย ต้นชีวะวงศ์ (2549) การสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นกับเกมส์คอมพิวเตอร์ในฐานะที่เป็นสื่อใหม่ และผลิตภัณฑ์ดิจิทัล รายงานวิจัยเสริมหลักสูตร คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วิวัฒน์ชัย อรรถการ (2545) ยุทธศาสตร์ใหม่ของชาติกับเศรษฐกิจการเมืองภาคประชาชนในยุคทุนนิยมโลกาภิวัตน์.
- สุรเดช โชตอุดมพันธ์ .(2549) 'วัฒนธรรมการบริโภคในพื้นที่เมือง : บทวิเคราะห์วรรณกรรมไทยร่วมสมัย' เอกสารประกอบการประชุมประจำปีทางมานุษยวิทยาครั้งที่ 5

. วัฒนธรรมบริโภค บริโภควัฒนธรรม 29 - 31 มีนาคม
2549 ณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
อักษร พีชสิงห์.ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้รูปแบบการ
อบรมเลี้ยงดูกับความสามารถทางอารมณ์ของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยานิพนธ์ ศิลป
ศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2546